

Darłowo, dnia 7 września 2026 r.

Rada Miejska w Darłowie

za pośrednictwem:

Burmistrza Miasta Darłowo

Urząd Miejski w Darłowie

Dotyczy: wniosku z dnia 17 lipca 2026 r. o ujęcie budynku przy ul. w Darłowie w gminnej ewidencji zabytków

Wcześniejsza korespondencja w sprawie: znak GG.4120.9.2026

SKARGA

na niezłałatwienie wniosku w terminie

Na podstawie art. 227 oraz art. 246 § 2 w związku z art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. — Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572 ze zm.) wnoszę skargę na niezłałatwienie w terminie oraz na przewlekłe złałatwianie sprawy zainicjowanej moim wnioskiem z dnia 17 lipca 2026 r., skierowanym do Burmistrza Miasta Darłowo, o ujęcie budynku mieszkalnego położonego przy ul. w Darłowie w gminnej ewidencji zabytków.

Wnoszę o:

1. uznanie skargi za zasadną;
2. zobowiązanie Burmistrza Miasta Darłowo do rozpatrzenia wniosku z dnia 17 lipca 2026 r. i udzielenia mi pisemnej odpowiedzi merytorycznej w wyznaczonym terminie;
3. zawiadomienie mnie o sposobie złałatwienia skargi, stosownie do art. 238 § 1 w związku z art. 237 § 3 k.p.a.

UZASADNIENIE

I. Stan faktyczny

W dniu 17 lipca 2026 r. złożyłem do Burmistrza Miasta Darłowo wniosek o rozważenie ujęcia w gminnej ewidencji zabytków budynku mieszkalnego położonego przy ul. w Darłowie, posadowionego na działce dla której prowadzona jest księga wieczysta nr Jestem wyłącznym właścicielem tej nieruchomości.

Podstawę wniosku stanowił art. 22 ust. 4 i ust. 5 pkt 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 ze zm.), zgodnie z którym gminną

ewidencję zabytków prowadzi burmistrz, a ujmuje się w niej między innymi zabytki nieruchome wyznaczone przez burmistrza w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Wniosek stanowił następstwo wcześniejszej korespondencji prowadzonej pod znakiem GG.4120.9.2026, w której organ poinformował mnie, że przedmiotowy budynek nie figuruje ani w gminnej ewidencji zabytków, ani w rejestrze zabytków, a ochroną objęty jest wyłącznie na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Do dnia sporządzenia niniejszej skargi, tj. przez okres 49 dni od daty złożenia wniosku, nie otrzymałem od organu jakiegokolwiek odpowiedzi. Nie otrzymałem również zawiadomienia o czynnościach podjętych w celu rozpatrzenia wniosku ani o przewidywanym terminie jego załatwienia.

Znak sprawy nadany wnioskowi z dnia 17 lipca 2026 r. nie jest mi znany, ponieważ organ nie skierował do mnie w tej sprawie żadnego pisma.

II. Właściwość organu rozpatrującego skargę

Prowadzenie gminnej ewidencji zabytków należy do kompetencji burmistrza na podstawie art. 22 ust. 4 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zgodnie z art. 93 ust. 4 tej ustawy zadania określone między innymi w art. 22 ust. 4 są zadaniami własnymi organów i jednostek samorządu terytorialnego wskazanych w tych przepisach. Odpowiada to art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, zaliczającemu sprawy ochrony zabytków i opieki nad zabytkami do zadań własnych gminy.

Sprawa nie należy zatem do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, o których mowa w art. 229 pkt 2 k.p.a.

Organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności burmistrza w sprawach należących do zadań własnych gminy jest — stosownie do art. 229 pkt 3 k.p.a. — rada gminy. Skargę rozpatruje komisja skarg, wniosków i petycji, o której mowa w art. 18b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

Zgodnie z art. 228 k.p.a. skargę składa się do organu właściwego do jej rozpatrzenia, dlatego niniejsze pismo kieruję do Rady Miejskiej w Darłowie za pośrednictwem Burmistrza Miasta Darłowo.

III. Naruszenie terminów ustawowych

Zgodnie z art. 244 § 1 k.p.a. w związku z art. 237 § 1 k.p.a. wniosek powinien zostać załatwiony bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu miesiąca.

Termin ten upłynął bezskutecznie w dniu 17 sierpnia 2026 r.

Zgodnie natomiast z art. 245 k.p.a., w razie niemożności załatwienia wniosku w terminie określonym w art. 244, właściwy organ obowiązany jest w tym terminie zawiadomić wnioskodawcę o czynnościach podjętych w celu rozpatrzenia wniosku oraz o przewidywanym terminie jego załatwienia.

Obowiązku tego organ nie dopełnił. Nie otrzymałem żadnego pisma — ani rozstrzygającego sprawę, ani informującego o przyczynach zwłoki.

Uchybienie obowiązowi informacyjnemu z art. 245 k.p.a. stanowi samodzielne naruszenie procedury, niezależne od stopnia złożoności sprawy. Nawet gdyby rozpatrzenie wniosku wymagało uzgodnień z Zachodniopomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, organ pozostawał zobowiązany do poinformowania mnie o tym fakcie oraz o przewidywanym terminie zakończenia sprawy.

Całkowity brak reakcji organu narusza ponadto zasadę pogłębiania zaufania obywateli do władzy publicznej (art. 8 § 1 k.p.a.), zasadę informowania stron (art. 9 k.p.a.) oraz konstytucyjne prawo do składania wniosków do organów władzy publicznej (art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej).

IV. Znaczenie rozpatrzenia wniosku dla właściciela nieruchomości

Zwracam uwagę na okoliczność, która czyni bezczynność organu szczególnie dotkliwą.

Nieruchomość położona jest na terenie oznaczonym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego symbolem 30 MN,U, dla którego ustalenia szczegółowe zawiera § 12 ust. 8 uchwały (arkusze nr 29 i 33).

Podkreślenia wymaga, że plan miejscowy **wymienia budynek przy ul. wprost, z podaniem adresu**. Zgodnie z § 12 ust. 8 pkt 4 lit. c uchwały nakazano utrzymać obiekty o wartości kulturowo-krajobrazowej — wśród nich wyliczone imiennie budynki przy ul. — bez zmiany ich gabarytów, historycznych elewacji oraz formy dachów.

Nieruchomość położona jest ponadto w strefie B ochrony konserwatorskiej, zgodnie z § 12 ust. 8 pkt 4 lit. e uchwały. Wyłączenie przewidziane w tym przepisie dotyczy wyłącznie działki nr ... i nie obejmuje działki nr, stanowiącej moją własność.

Z tego tytułu plan nakłada na mnie jako właściciela konkretne obowiązki, w szczególności:

- utrzymanie jednorodnej, jasnoszarej kolorystyki elewacji,
- stosowanie pokrycia dachowego ceramicznego w kolorze naturalnym czerwonym,
- przywrócenie historycznych kształtów otworów okiennych,
- zachowanie gabarytów budynku, historycznych elewacji oraz formy dachu.

Do budynku stosuje się nadto zasady ochrony dziedzictwa kulturowego określone w rozdziale 2 §9 ust. 2 pkt 3 i 4 oraz § 9 ust. 3 uchwały.

Gmina uznała zatem szczególną wartość kulturowo-krajobrazową tego konkretnego budynku— wskazując go wprost poprzez adres — i wyprowadziła z tej oceny wiążące ograniczenia oraz nakazy dotyczące sposobu jego zachowania i remontu. Ocena wartości kulturowo-krajobrazowej budynku została utrwalona w akcie prawa miejscowego.

Jednocześnie, wobec braku ujęcia budynku w gminnej ewidencji zabytków, pozostają pozbawiony dostępu do instrumentów finansowego wsparcia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach — w szczególności do dotacji udzielanych przez Województwo Zachodniopomorskie.

Powstaje w ten sposób sytuacja wewnętrznie niespójna: **obowiązki wynikające z ochrony wartości kulturowych już mnie obciążają, natomiast wsparcie przewidziane dla właścicieli obiektów objętych taką ochroną pozostaje dla mnie niedostępne.**

Ujęcie budynku w gminnej ewidencji zabytków usuwa tę niespójność. Nie zwiększa przy tym istotnie zakresu ciążących na mnie obowiązków, ponieważ rygory o charakterze konserwatorskim wynikają już z obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Wskazuję ponadto, że planuję przeprowadzenie remontu budynku w zakresie zgodnym z wymogami planu miejscowego i zamierzam ubiegać się o dofinansowanie tych prac w kolejnych dostępnych naborach. Brak rozpatrzenia mojego wniosku uniemożliwia mi obecnie spełnienie jednego z podstawowych warunków dostępu do instrumentów wsparcia przewidzianych dla zabytków znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków.

V. Uwaga dotycząca podstawy prawnej wniosku

Mam świadomość, że wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 maja 2023 r. (sygn. akt P 12/18, Dz. U. z 2023 r. poz. 951) art. 22 ust. 5 pkt 3 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami został uznany za niezgodny z art. 64 ust. 1 i 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i z dniem 18 maja 2023 r. utracił moc w zakresie, w jakim dopuszczałał ujęcie nieruchomości w gminnej ewidencji zabytków bez zapewnienia właścicielowi gwarancji ochrony prawnej przed dokonaniem takiego ograniczenia.

Podkreślam jednak, że stwierdzona przez Trybunał wada konstytucyjna dotyczy sytuacji odmiennej od niniejszej. Trybunał chronił właścicieli przed ujęciem nieruchomości w ewidencji bez zapewnienia im odpowiednich gwarancji ochrony prawnej.

W niniejszej sprawie to ja jako właściciel występuję z wnioskiem o ujęcie budynku w ewidencji i wprost popieram takie ujęcie. Wyrok ten nie uzasadnia pozostawienia bez rozpoznania wniosku właściciela, który z własnej inicjatywy zwraca się o ujęcie należącej do niego nieruchomości w gminnej ewidencji zabytków i jednoznacznie wyraża na to zgodę.

Deklaruję pełną współpracę przy rozpatrywaniu wniosku, w tym udostępnienie budynku do oględzin oraz przekazanie posiadanej dokumentacji.

VI. Zastrzeżenie co do trybu

Na wypadek gdyby organ kwalifikował sprawę zainicjowaną moim wnioskiem z dnia 17 lipca 2026 r. jako postępowanie administracyjne w rozumieniu przepisów o postępowaniu jurysdykcyjnym, wnoszę o potraktowanie niniejszego pisma jako ponaglenia w rozumieniu art. 37 § 1 pkt 1 k.p.a. i przekazanie go, wraz z aktami sprawy, do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koszalinie.

Wnoszę o rozpatrzenie niniejszego pisma w trybie właściwym dla przedmiotu sprawy, a w razie stwierdzenia niewłaściwości — o przekazanie go organowi właściwemu w terminie siedmiu dni, stosownie do art. 231 § 1 k.p.a., wraz z równoczesnym zawiadomieniem mnie o dokonanym przekazaniu.

Wskazuję, że zgodnie z art. 222 k.p.a. o tym, czy pismo jest skargą, czy wnioskiem, decyduje jego treść, a nie forma zewnętrzna.

VII. Wniosek końcowy

Wobec powyższego wnoszę jak na wstępie.

Wnoszę w szczególności o zobowiązanie organu do udzielenia mi pisemnej odpowiedzi merytorycznej — również w przypadku, gdyby stanowisko organu było negatywne. Odpowiedź odmowna, zawierająca uzasadnienie, umożliwi mi podjęcie dalszych działań, natomiast utrzymujący się brak jakiegokolwiek reakcji taką możliwość mi odbiera.

Z wyrazami szacunku

Załączniki:

1. Kopia wniosku z dnia 17 lipca 2026 r. wraz z potwierdzeniem nadania.
2. Kopia dokumentu potwierdzającego prawo własności nieruchomości.
3. Kopia pisma organu w sprawie o znaku GG.4120.9.2026.